

to však ničeho nemění. I § 56 poslední odstavec c. ř. s. stanoví, že složením jistoty na soudě nabývá druhá strana na ní práva zástavního. Jestliže však navrhovatelé nabyli zástavního práva na složených moučných půjčkách, tedy se právě to vztahuje i na každý přírůstek (§ 457 obč. zák.), tedy i na přírůstek kursovní, z čehož jde, že by se tento směl skladatelce vydati jen se svolením zástavních věřitelů, které však zde uděleno není, naopak tito se tomu bránili. Skladatel jistoty musí si již při složení rozvážiti, co bude pro něho výhodnějším, zda složení jistoty v hotovosti (jež se ovšem na úrok uloží), či v cenných papírech, a podle toho se zaříditi. Zákon nezná ustanovení, podle něhož, když se zástava zhodnotí, má věřitel příslušný přebytek dlužníku vrátiti, a žádá-li to tedy stěžovatelka, žádá to protizákonně proti § 457 obč. zák. Naopak má zákon předpis, že, když se zástava znehodnotí, musí dlužník zástavu v jistých případech doplniti (§ 458 obč. zák.). To odpovídá úplně povaze věci, neboť, zhodnotí-li se zástava, neděje se dlužníku újma, ježto, až svou povinnost splní, bude mu zástava vrácena; znehodnotí-li se však, děje se věřiteli újma, že není se svým nárokem již kryt, a tak by se v opačném případě, kdyby totiž moučné půjčky klesly pod kurs, v jehož výši byly složeny, dalo uvažovati, zda není stěžovatelka povinna jistotu doplniti, což by odpovídalo § 6 cit. zák., podle něhož má jistota pořád míti výši soudem určenou. Také § 56 první odstavec c. ř. s. stanoví, že cenné papíry čítají se podle kursu, jež mají v den složení, a § 62 druhý odstavec c. ř. s., že, nepostačuje-li složená jistota, může druhá strana žádati za její doplnění, kdežto ani zde není předpisu, že skládce může žádati za vrácení části cenných papírů, když kurs jejich stoupl, čímž správnost hořejšího výkladu předpisu občanského zákona potvrzena. Co by mohla stěžovatelka žádati, bylo by jedině, by složila celou jistotu v hotových penězích ve výši pravoplatně stanovené a pak by si mohla vybrati všecky papíry.

Čís. 7258.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Stanovami lze předepsati, že k usnášení se valné hromady postačí přítomnost jakéhokoliv počtu členů a že se valná hromada vůbec usnáší absolutní většinou hlasů.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1927, R I 682/27.)

Rejstříkový soud vrátil k opravě (k doplnění) opověď změny stanov. Důvody: Změny § 24 stanov musí býti v souladu s §§ 31, 32, 33 zák. čís. 70/1873 ř. zák., takže na první valné hromadě pro její způsobilost k usnášení se musí býti přítomna alespoň jedna desetina všech členů a pro změnu stanov a zrušení společenstva tedy i na druhé valné hromadě za všech okolností musí hlasovati alespoň dvě třetiny odevzdaných hlasů. Není však překážky, aby byly zapsány

ostatní změny stanov, o čemž jest nutno učiniti novou neobmezenou opověď. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Ku správným stavu věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení, hledíc k vývodům rekursu se dodává toto: Ustanovení § 24 stanov, že každá řádně svolaná valná hromada jest způsobilá se usnášeti, nemůže obstáti vzhledem k ustanovení § 31 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., podle něhož musí v každém případě býti přítomna nejméně jedna desetina členů, kterýžto počet sice ve stanovách může býti zvýšen, nikoliv však snížen. Nově usnesené znění § 24 stanov musí také býti uvedeno v souhlas s ustanovením §§ 32, 33 cit. zák., jímž nové znění § 24 stanov nevyhovuje.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení, zrušil příkaz rejstříkového soudu a uložil mu, by dále zařídil, čeho třeba.

Důvody:

Rejstříkový soud má za to, že nové znění § 24 stanov není v souladu s §§ 31, 32, 33 zákona z 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., poněvadž nestanoví, že pro způsobilost první valné hromady k usnášení je třeba přítomnosti aspoň desetiny všech členů a že pro změnu stanov a zrušení společenstva musí za všech okolností, tedy i na druhé valné hromadě (§ 32 zákona) hlasovati aspoň dvě třetiny odevzdaných hlasů. Leč tento právní názor, k němuž se připojil také rekursní soud, nelze sdíleti. Podle § 11 zákona čís. 70/1873 ř. z. upravují právní poměry členů družstva především stanovy, které se mohou ovšem uchylovati od předpisů zákona o společenstvech výrobních a hospodářských jen potud, pokud to zákon výslovně připouští. Takové, stanovami změnitelné předpisy obsahují také §§ 31, 32 a 33 zákona. Tak stanoví § 31, že jest třeba, má-li býti valná hromada způsobilou k usnášení se, by byl přítomen nebo zastoupen aspoň desátý díl členů, neurčují-li stanovy jinak. Podle § 32 jest v případě nezpůsobilosti k usnášení prvé valné hromady, jestliže stanovy jinak nepředpisují, svolati druhou valnou hromadu, která jest pak způsobilou k usnášení bez ohledu na počet přítomných nebo zastoupených členů. § 33 konečně uvádí, že se valná hromada usnáší absolutní většinou hlasů, nestanoví-li společenská smlouva o způsobu usnášení nic jiného (odst. 1), k usnesení o změně stanov a zrušení společenstva vyžaduje však většinu aspoň dvou třetin odevzdaných hlasů, leč opět jen s výhradou, že stanovy nemají předpisu odchýlného. Není tedy závady, by bylo stanovami předepsáno, že k usnášení se valné hromady postačí přítomnost jakéhokoli počtu členů (ve kterémž případě není třeba pojeti do stanov ustanovení obdobné § 32 zákona) a že se valná hromada pravidlem, tedy i o návrhu na změnu stanov a zrušení společenstva usnáší absolutní většinou hlasů (srovnej také nezměněný předpis § 39 stanov). Pro názor rekursního soudu, že jest v každém případě třeba přítomnosti nejméně jedné desetiny členů, kterýžto počet může prý býti stanovami jen zvýšen, nikoli však snížen, a že se stanovy musí bezvýminečně krýti s předpisy §§ 32

a 33 zákona, není v tomto zákoně opory (srov. Stross, Genossenschaftsrecht str. 68—70, Randa, Handelsrecht II. str. 134 pozn. 97 a str. 178 a rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 2732 sb. n. s.). Napadené usnesení jest tedy ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací rekurs jest v § 16 čís. pat. z 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. odůvodněn a bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 7259.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).
Jest důvodem ku propuštění zaměstnance banky (§ 27 čís. 1 zák.),
dal-li příkaz k lombardu cizích cenných papírů, jsoucích u banky jen
v úschově (depot). Zaměstnavatel nemusí udati zaměstnanci důvod pro-
puštění vůbec a, uvedl-li jeden důvod, neztrácí oprávnění uplatňovati
jiný důvod, jestliže takový důvod tu byl.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1927, Rv I 1442/26.)

Žaloba propuštěného bankovního ředitele, již se domáhal na bance zaplacení služného za výpovědní dobu a doplnění pense, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

V projednávaném sporu domáhá se žalobce, který byl u žalované banky ředitelem a byl dne 18. května 1923 s jednoroční lhůtou výpovědní ze služeb banky vypověděn, potom ale dne 4. června 1923 ze služeb banky propuštěn, na žalované bance, ježto prý jeho propuštění není po zákonu odůvodněno, jednak zaplacení služného do vypršení lhůty výpovědní, 29.999 Kč 98 h a 12.583 Kč 32 h, jednak, protože prý pro případ výpovědi se strany banky přísluší mu doplnění pense ročně 15.000 Kč, domáhá se žalobce 20.500 Kč, jako dospělých za sporu splátek na pensijní doplatek. Odvolací soud tyto žalobcovy nároky zamítl s odůvodněním, že žalobce, ač propuštěn byl již 4. června 1923, zažaloval své nároky teprve dne 27. února, 18. září a 5. prosince 1924, tedy vesměs po uplynutí 6měsíční propadné lhůty, stanovené v § 34 zák. o obch. pod. pro uplatňování náhradních nároků pro předčasné propuštění a že tím jeho nároky zanikly. Co se týče námítky žalované banky, že zažalované nároky žalobci nepřisloušejí, protože byl z důležitého důvodu, pro ztrátu důvěry, ježto lombardoval cizí moučnou půjčku ve výši přes 4.000.000 Kč u banky jen v úschově jsoucí, ze služeb důvodně propuštěn, neuznal odvolací soud tuto námítku za opodstatněnou. Jednak proto, že propuštění žalobcovo stalo se z jiného důvodu, pro nepořádky v bursovním oddělení žalobcem vedeném, nikoli pro lombard cizí moučné půjčky, z čehož plyne, že se banka lombardu jako důvodu k žalobcovu propuštění vzdala, takže ho již uplatňovati nemůže, jednak proto, že lombard moučné půjčky vzhledem k tomu, že se stal za runu